ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИКТИСОДИ ТОҶИКИСТОН
ФАКУЛТЕТИ МЕНЕҶМЕНТ ВА ҲУҚУҚИ ИҚТИСОДӢ
КАФЕДРАИ МЕНЕҶМЕНТ

Тасдиқ мекунам
Декани факултети молия ва қарз
н.и.и., дотсент Нурализода А.Н._______
«______»___________________2021с.

СИЛЛАБУС

(БАРНОМАИ КОРИИ ТАЪЛИМӢ)

«Технологияҳои молиявӣ дар кори бонкӣ, суғурта ва идоракунии дороиҳо».

(Fintech in banking, insurance and asset management)

барои донишҷӯёни ихтисоси равияи кори бонки

The Fintech in banking, insurance and asset management work papers is developed in the framework of ERASMUS+ CBHE project "Digitalization of economic as an element of sustainable development of Ukraine and Tajikistan" / DigEco 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-CBHE-JP

This project has been funded with support from the European Commission. This document reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Душанбе – 2021

DigEco

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Мураттиб: Сайфиддинов Ф.Ш.

Силлабус (барномаи кории фан) дар асоси ***Стандарти давлатии таълимии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз тарафи Вазорати маориф ва илми ҶТ аз 29.11.2019*** тасдиқ шудааст, таҳия шудааст.

Силлабус аз ҷониби гурӯҳи корӣ оид ба сифати таҳсилот, ки дар доираи ***Лоиҳаи ERASMUS+ CBHE "Рақамикунонии иқтисодиёт ҳамчун омили рушди босуботи Украина ва Тоҷикистон" / DigEco 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-CBHE-JP*** ва аз ҷониби Шӯрои илмӣ-методии факултаи ҳисобдорӣ ва омор барои истифода дар раванди таълим тавсия шудааст.

Тасдиқ мекунам
Декани факултети молия ва қарз
н.и.и., дотсент Нурализода А.Н._______
«______»___________________2021с.
Протокол № __

Силлабус (барномаи кории фан) дар ҷаласаи кафедраи кори бонки муҳокима ва тасдиқ карда шудааст. (Пр. №__ аз "____" ________ 2021.).

*Мудири кафедра н..и.и., Гафуров Г..*__________________

1.ШАРҲИ МАЗМУНИ ФАННИ ТАЪЛИМӢ

Фанни «Технологияҳои молиявӣ дар кори бонкӣ, суғурта ва идоракунии дороиҳо» дар байни фанҳои тахассусӣ ва иқтисодӣ ҳатмӣ буда, ба барномаи тайёр намудани мутахассисон аз рӯи ихтисоси иқтисодӣ ворид карда шудааст.

Технологияҳои молиявй дар кори бонкй иқтисоди бозорӣ сохтори муҳим ва ҷудонашавандаи механизми идоракунии иқтисодиёти ҳар гуна давлат ба шумор меравад. Пас аз соҳибистиқлол гардидани Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳукумати ҷумҳурӣ ба инкишофи бонкҳо ва низоми бонкии мамлакат диққати ҷиддӣ зоҳир намуд. Бонкҳо ташкилоте мебошанд, ки барои ҷалби амонатҳо ва дигар воситаҳои пулӣ бо мақсади истифодаи онҳо барои қарздиҳӣ бо шарти баргардонидан, музднокӣ, мӯҳлатнокӣ, ҳамчунин барои амалӣ намудани ҳисобҳо бо супориши мизоҷон, ташкил шудаанд. Бонк шахси ҳуқуқӣ буда, фаъолияти худро мувофиқи қонунҳо, ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ва оинномаи худ ба роҳ мемонад.

Бонкҳо дар асоси ҳамагуна шакли моликият (аз ҷумла бо ҷалби сармояи хориҷӣ) ташкил карда мешаванд.

Бонк чун корхонаи хос маҳсулоте истеҳсол менамояд, ки аз маҳсулоти дар соҳаи истеҳсолоти моддӣ истеҳсолшаванда фарқ мекунад. Бонк моле истеҳсол менамояд, ки шакли воситаи пардохтиро дорад.

Аз ин рӯ, донишро дар бораи бонкҳо чуни илм ва чун фанни таълимӣ дар бораи усулҳои амалии татбиқ ва танзими гардиши пардохтӣ дар шакли нақдӣ ва ғайринақдӣ, муайян намудан мумкин аст.

2. МАҚСАДИ ФАН

Мақсади омӯзиши фанни «Технологияҳои молиявй дар кори бонкӣ, суғурта ва идоракунии дороиҳо» ба донишҷӯён омӯзонидани донишҳои назариявӣ ва малакаҳои амалӣ оиди ташкили фаъолияти бонкҳои тиҷоратӣ, ҳифзи амволҳои шахсони ҳуқуқӣ ва воқеъй бо ёрии ширкатҳои суғуртавй тасавур кардан ғайри имкон буда ва муносибатҳои тарафайни байни бонкҳо ва қоидаҳои асосии фаъолияти бонкӣ мебошад.

Шахсони воқей ва ҳуқуқи бошанд аз хавфҳои гуногун эмин нестанд ва ҳимояи суғуртавиро талаб мекунанд.

Омӯзиши фанни «Технологияҳои молиявӣ дар кори бонкӣ, суғурта ва идоракунии дороиҳо» ба донишҷӯён имконият фароҳам меорад:

- моҳияти бонкро аз мавқеи инкишофи таърихии он, чун унсури низоми бонкӣ фаҳмида, мазмуни истилоҳи дар амалияи бонкӣ истифодашаванда, механизми ташкили захираҳо ва даромадҳои бонк, омилҳое, ки бозоргирӣ ва пардохтпазирии бонкҳои тиҷоратиро муайян мекунанд, меъёрҳои қобилияти қарзпардозии корхонаҳои калон ва миёна, ҳамчунин мизоҷони алоҳидаро дониста гирад;
- донишҳои назариявиро дар соҳаи фаъолияти бонкӣ дар амал истифода намуда, тамоюлҳои асосии инкишофи низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистонро муайян карда, асосҳои гардиши пардохтӣ, масъалаҳои ташкили ҳисобҳои ғайринақдӣ, ҳисобҳои байнибонкӣ, қарздиҳии шахсонии ҳуқуқӣ ва воқеӣ, тарзи истифодаи фоизҳои бонкиро тадқиқ намояд;
- оиди алоқаи тарафайни фанни мазкур бо дигар фанҳои омӯхташаванда (умумииқтисодӣ ва махсус), дар бораи тамоюлҳои асосии инкишофи таърихии низоми бонкӣ, оиди маҳсулоти нави бонкӣ, дар хусуси самтҳои асосии инкишофи илми бонкӣ тасаввурот дошта бошад;
- Омузиши фан ба донишчуён, донишҳои назариявӣ амалӣ ва раванди ташкилии фаъолияти суғуртавиро дар хифзи саломатӣ ва амвол меомузонад;

-Донишҷу имконият дорад, ки раванди таълим аз фанни мазкур муаммоҳои муосири суғурта таҳлил ва мутобиқсозии хизматрасонии суғуртавиро дар шароити имруза омузад;

- Шароити бухронҳои молиявии ҷаҳонӣ иникосгари он аст, ки донишҷуён омузиши фани суғуртаро дар сатҳи зарурӣ аз худ намоянд.

3. ВАЗИФАҲОИ ФАН:

Дар асоси талаботҳои муқаррар намудаи стандарти Давлатии маълумоти олии касбӣ оиди тайёр намудани мутахассисони ихтисоси молия ва қарз муайян карда мешавад, ки муҳимтаринашон инҳоанд:
- аз худ намудани донишҳо оиди моҳият, сохтори идоракунӣ, манбаи захиравӣ, даромадҳо ва хароҷотҳо, баҳодиҳии бозоргирии бонк;
- омузиши амалиётҳои алоҳидаи бонкӣ, ки бонкҳои тиҷоратӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мегузаронанд;
- Методологияи омӯзиши раванди рақобатпазирӣ ва бозоргирӣ;
- дар амалияи фаъолияти бонкӣ истифода намудани донишҳои азхуд намуда;
- Эҳсос ва дарки масъалаҳои суғурта дар асоси ба вуҷуд омадани ҳодисаҳои суғуртавӣ, сатҳи дараҷаи эҳсос, густариш ва инкишофи он, мустақиман ба сатҳ ва дараҷаи рушди масъалаҳои суғурта вобаста буда, маҳз зинаҳои рушди суғурта ва муаммоҳои он омилҳои муайянкунандаи сатҳи эҳсос ва дарки ҳодисаву чараёнҳои суғуртавӣ мегардад;
- омузиши амалиётҳои суғуртавӣ дар асоси санадҳои меёрии ҳуқуқии соҳаи суғурта;
- омузиши роҳҳои ҳифзи суғуртавии шахсонии ҳуқуқӣ ва воқей, бо ҳамин роҳ васеъ кардани фазои бозори суғуртавӣ;
-шиной ва омузиши амалия ва таҷрибаи пешқадами мамолики хориҷӣ оид ба суғурта.

4. ҲАҶМИ ФАН:

Нишондиҳанда	Тавсияи соатҳои таълимӣ	
	Таҳсилоти рӯзона	Таҳсилоти фосилавӣ
Соли таҳсил	1	1
Нимсола	1	1
Микдори кредитҳо	4	4
Микдори умумии соатҳо	96	72
Микдори соатҳои таълимӣ	72	48
Машғулиятҳои лексионӣ	48	24
Машғулиятҳои амалӣ	24	10
Корҳои мустакилона	80	100
Шакли назорат	Имтиҳон	Имтиҳон

4. МАВЗУЪ ВА ДАВОМНОКИИ МАШҒУЛИЯТҲОИ ДАРСӢ

Миқдори умумии кредитҳо 6 (144 соат)
Машғулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ 2 (48 соат)
Машғулиятҳои аудитори амалӣ (КМРО) 2 (48 соат)
Корҳои мустақилонаи донишҷӯ (КМД) 2 (48 соат)

№	Номгӯи мавзуъҳо	Дарсҳои лексионӣ	КМРУ	КМД	Ҳафта
1	Зарурият ва мақсади омӯзиши фанни технологияҳои молиявӣ дар кори бонкӣ, суғурта ва идоракунии дороиҳо	3			1
	Мақсади омузиши фанни технологияхои молиявӣ дар кори бонкӣ, суғурта ва идоракунии дороиҳо Вазифаҳои аз худкунии фанни мазкур.		3		

	Усулҳои татбиққунандаи фан. Алоқамандии фанни технологияхои молиявӣ дар кори бонкӣ, суғурта ва идоракунии дороиҳо бо дигар фанҳо. Аз худкунии фан аз ҷониби донишҷуён.			3	
2	Заминаҳои асосии назариявии фаъолияти бонкҳои тиҷоратӣ дар ҷомеа	3			2
	Мазмун ва моҳияти фаъолияти бонкҳо дар ҷомеа. Мақсад, вазифа ва принсипҳои асосии фаъолияти бонкҳо.		3		
	Таърихи низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва марҳилаҳои рушди он.			3	
3	Бонкҳои тиҷоратӣ ва фаъолияти онҳо	3			3
	Тавсифи амалиёту хизматрасониҳои бонкҳои тиҷоратӣ. Самтҳои рушдёбандаи хизматрасониҳои бонкӣ.		3		
	Таъмини рушди устувории бонкҳои тиҷоратӣ. Фаъолияти бонкҳои тиҷоратӣ дар Тоҷикистон.			3	
4	Низоми қарзию бонкӣ ва аҳамияти он	3			4
	Низоми қарзӣ ва зарурати он. Мазмун, сохтор ва ҷузъи низоми қарзӣ.		3		
	Низоми бонкӣ ва зарурати он. Низомҳои қарзию бонкии Тоҷикистон ва хусусиятҳои хоси онҳо.			3	
5	Бонкҳои марказӣ ва вазифаҳои онҳо	3			5
	Мақсад ва вазифаҳои бонкҳои марказӣ. Танзими муносибатҳои пулию қарзӣ Назорати бонкӣ ва тартиби ташкили он.		3		
	Фаъолияти итилоотӣ-тадқиқоти дар бонкҳои марказӣ.Сохтори ташкилии бонкҳои марказӣ. Бонки миллии Тоҷикиситон ва хусусиятҳои фаъолияти он.			3	
6	Амалиётҳои активӣ ва пасивии бонкҳои тиҷоратӣ	3			6
	Мазмун ва моҳияти амалиётҳои активӣ ва пассивии бонкҳои тиҷоратӣ. Хусусиятҳои асосии татбиқи амалиётҳои активӣ дар фаъолияти бонкҳо.		3		
	Идоракунии амалиётҳои активии бонкҳо. Тавсифи умумӣ ва воситаҳои асосии татбиқи амалиётҳои пассивии бонкхо дар шароити муосир.			3	
7	Ҳисоббаробаркунии ғайринақдӣ ва таснифи он	3			7
	Асосҳои ташкили муомилоти пули ғайринақдӣ. Шаклҳои ҳисоббаробаркунии		3		
	ғайринақдӣ ва аҳамияти он. Аҳамияти ҳисоббаробаркунӣ тавасути чекҳо			3	
8	Аҳамият ва зарурияти қарз	3			8
	Мафҳуми қарз, шакл ва намудҳои қарз.Субъектҳои муносибатҳои қарзӣ.		3		
	Меъёрҳои ҳисоб кардан ва ситонидани фоизи қарз.			3	
9	Даромад, хароҷот ва фоидаи бонкҳои тиҷоратӣ	3			9
	Мазмун ва моҳияти даромади бонки тиҷоратӣ.		3		

	Хароҷоти бонки тиҷоратӣ.			3	
10	Менеҷмент ва маркетинги бонкӣ	3			
	Асосҳои назариявии менеҷменти бонкӣ Мақсадҳои иқтисодӣ ва иҷтимоии бонкҳо. Вазифаҳои асосии менеҷменти бонкӣ. Аҳамияти маркетинги хизиатрасониҳои бонкӣ		3		10
	Нақши маркетинг дар бартараф намудани хатарҳои бонкӣ. Шакл ва намудҳои рақобати бонк. Маҷмӯи маркетинг дар бонки тиҷоратӣ ва ҷузъҳои асосии он			3	
11	Мақсад ва вазифаҳои сиёсати пулию қарзӣ дар шароити имрӯза	3			11
	Мазмун ва моҳияти сиёсати пулию қарзӣ.Пули миллӣ заминаи асосии сиёсати пулию қарзӣ.		3		
	Сиёсати пулию қарзии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва раванди идоракунии он.Фишангҳои асосии сиёсати пулию қарзӣ.			3	
12	Қурби асъор ва омилҳои ба вазъи он таъсиррасонанда	3			12
	Мафҳуми асъор ва қурби асъор. Нархмонии асъор		3		
	Қурби асъори номиналӣ ва ҳақиқӣ. Омилҳои ба бузургии қурби асъор таъсиррасонанда			3	
13	Инноватсияи электронӣ дар фаъолияти бонкӣ	3			13
	Бонкдории мобилӣ ҳамчун омили асосии инноватсияи электронӣ.		3		
	SMS-Банкинг ва мавқеи он дар. низоми хизматрасониҳои электронӣ. Интернетбонк омили асосии инноватсияи электронӣ.			3	
14	Низоми бонкдории исломӣ	3			14
	Таърихи фаъолияти бонкдории исломӣ.		3		
	Давраи муосири бонкдории исломӣ. Рушди фаъолияти бонкдории исломӣ дар давлатҳои алоҳида.			3	
15	Идора кардани хатарҳои бонкӣ	3			15
	Мазман ва моҳияти хатарҳои бонкӣ. Намудҳои хатари бонкӣ ва тавсифи онҳо.		3		
	Ташкили идора намудани хатарҳо.			3	
16	Пардохтпазирӣ ва рақобатпазирии бонкҳои тиҷоратӣ	3			16
	Мазмун ва моҳияти пардохтпазирии бонкҳои тиҷоратӣ.		3		
	Рақобатпазирии бонкҳои тиҷоратӣ ва меъёрҳои асосии он. Босуботӣ ва устувории бонкҳои тиҷоратӣ.			3	
	Ҳамагӣ	**48**	**48**	**48**	**16**

5. НОМГӮИ МАВЗӮЪҲОИ ПРЕЗЕНТАТСИЯ

1.Презентатсияи тарҷумаи матн оид ба навиштани мақола дар мавзӯи “Технологияҳои молиявӣ дар кори бонкӣ, суғурта ва идоракунии дороиҳо».
2.Презентатсияи Таъмини рушди устувории бонкҳои тиҷоратӣ.
3.Презентатсияи Низоми қарзӣ ва зарурати он.
4.Презентатсия Низоми бонкӣ ва зарурати он.
5.Презентатсияи мақсад ва вазифаҳои бонкҳои марказӣ.
7. Презентатсия танзими муносибатҳои пулию қарзӣ.
8. Презентатсия Бонки миллии Тоҷикиситон ва хусусиятҳои фаъолияти он.
9.Презентатсияи мазмун ва моҳияти амалиётҳои активӣ ва пассивии бонкҳои тиҷоратӣ.
10.Презентатсияи идоракунии амалиётҳои активии бонкҳо.
11. Презентатсия асосҳои ташкили муомилоти пули ғайринақдӣ.
12. Презентатсия мафҳуми қарз, шакл ва намудҳои қарз.
13.Презентатсияи меъёрҳои ҳисоб кардан ва ситонидани фоизи қарз.
14.Презентатсияи мазмун ва моҳияти даромади бонки тиҷоратӣ.
15. Презентатсия мазмун ва моҳияти сиёсати пулию қарзӣ.
16. Презентатсия сиёсати пулию қарзии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва раванди идоракунии он.
17. Презентатсия мафҳуми асъор ва қурби асъор.
18.Презентатсияи қурби асъори номиналӣ ва ҳақиқӣ.
19.Презентатсия бонкдории мобилӣ ҳамчун омили асосии инноватсияи электронӣ.
20.Презентатсияи Интернетбонк омили асосии инноватсияи электронӣ.
21. Презентатсияи Таърихи фаъолияти бонкдории исломӣ.
22. Презентатсияи Давраи муосири бонкдории исломӣ.
23.Презентатсияи Мазман ва моҳияти хатарҳои бонкӣ.
24.Презентатсияи Ташкили идора намудани хатарҳо.
25.Презентатсияи Мазмун ва моҳияти пардохтпазирии бонкҳои тиҷоратӣ.
26.Презентатсияи Рақобатпазирии бонкҳои тиҷоратӣ ва меъёрҳои асосии он.
*27.*Презентатсияи Нархгузорӣ унсури муҳими маркетинги бонкӣ .
28.Презентатсияи Иштироккунандагони факторинг.
*29.*Презентатсияи Амалиёти факторингӣдар ҳолатҳои зерни набояд гузаронида шаванд.
30.Презентатсияи Тартиби ба роҳ мондани амалиёт бо пул нақд дар ташкилоти қарзӣ.
31.Презентатсияи Фаъолияти бонкҳои тиҷорати дар бозори қоғазҳои қиматнок.
32.Презентатсияи Фаъолияти касби дар бозори қоғазҳои қиматнок
33.Презентатсияи Амалиёти сармоягузорӣ ин ҷобаҷогузории воситаҳои пулӣ.
34.Презентатсияи бимакунии амонатҳои бонкӣ.
35.Презентатсияи Бимакунии ташкилоти бонкӣ.
36.Презентатсияи Мазмун ва моҳияти менеҷменти бонкҳо дар ҷомеа.
37.Презентатсияи Таърихи низоми идоракунии бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва марҳилаҳои рушди он.
38.Презентатсияи Устуворӣ: консепсияи асосии бонки тиҷоратӣ.
39.Презентатсияи Таъмини иттилоотию-таҳлилии менеҷменти бонкӣ.
40.Презентатсияи Моҳияти гуруҳбандии бозори байни бонкӣ.

6.КОРҲОИ ХАТТИИ ДОНИШҶӮ

1.Навиштани мақола дар мавзӯи “Самтҳои рушдёбандаи хизматрасониҳои бонкӣ”
2.Иҷро кардани эссе оид ба Фаъолияти бонкҳои тиҷоратӣ дар Тоҷикистон.
3. Низомҳои қарзию бонкии Тоҷикистон ва хусусиятҳои хоси онҳо.
4. Танзими муносибатҳои пулию қарзӣ.
5. Назорати бонкӣ ва тартиби ташкили он.
6. Навиштани мақола дар мавзӯи “Сохтори ташкилии бонкҳои марказӣ”.
7. Хусусиятҳои асосии татбиқи амалиётҳои активӣ дар фаъолияти бонкҳо.
8. Навиштани мақола дар мавзӯи “Идоракунии амалиётҳои активии бонкҳо».
9. Шаклҳои ҳисоббаробаркунии ғайринақдӣ ва аҳамияти он.
10. Субъектҳои муносибатҳои қарзӣ.
11. Мазмун ва моҳияти даромади бонки тиҷоратӣ.
12. Пули миллӣ заминаи асосии сиёсати пулию қарзӣ.

13. Навиштани мақола Фишангҳои асосии сиёсати пулию қарзӣ.
14.Мафҳум ва моҳияти ҳисобҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ва инъикоси он
15. Омилҳои ба бузургии қурби асъор таъсиррасонанда.
16. SMS-Банкинг ва мавқеи он дар. низоми хизматрасониҳои электронӣ.
17. Интернетбонк омили асосии инноватсияи электронӣ.
18. Рушди фаъолияти бонкдории исломӣ дар давлатҳои алоҳида.
19.Тартиби ҳисоб кардани ҳисобҳо дар варақаи гардишӣ.
20. Намудҳои хатари бонкӣ ва тавсифи онҳо.
21.Тартиби ҳисоб кардани ҳисобҳо ва бақияи ҳисобҳо дар варақаи гардишӣ
22. Босуботӣ ва устувории бонкҳои тиҷоратӣ.
23.Тартиби ҳисоб кардани ҳисобҳо ва варақаи гардишӣ
24. Амалиёти факторингӣдар ҳолатҳои зерни набояд гузаронида шаванд.
25. Қабули воситаҳои пулии нақд аз итиҳодияҳо.
26. Фаъолияти касби дар бозори қоғазҳои қиматнок.
27. Бимакунии ташкилоти бонкӣ. Шаклҳои бимаи ташкилотҳои бонкӣ.
28. Мақсад вазифа ва принсибҳои асосии менеҷменти бонкҳо.
29. Таъмини иттилоотию-таҳлилии менеҷменти бонкӣ.
30. Намудҳои гуруҳбандии бозори бонкӣ ва хусусиятҳои хоси он. 31. Таҳлили омилҳои миёнаи дохили ва берунии бонкҳои тиҷорати. Интихоби усулҳои нархгузорӣ.
32. Нақши бонкҳои хориҷи дар пешрафти бокҳои дохилӣ
33. Ҷалби сармояи бонкҳои хориҷи дар шароити рақобатноки.
34. Ҳифзи сири бонкӣ аз ҷониби ташкилотҳои қарзӣ.

7. САВОЛНОМАҲОИ МИНИ ТЕСТ

1. Баланси пардохт ин?
2. Сарчашмаи даромади бонкҳо мешаванд:
3.Даромади умумии бонк чист?
4.Ҳиссаи бештарро дар таркиби даромадҳои бонк кадом намуди даромад ташкил медиҳад?
5.Даромадҳои амалиётии бонк ба кадом гуруҳҳо тақсим мешаванд?
6.Даромадҳои комиссионӣ, даромад аз амалиёт дар бозори қоғазҳои қимматнок, даромад аз ҳисоби аз нав нархгузории воситаҳо бо асъори хориҷӣ ба кадом гурӯҳи даромадҳои бонк шомил ҳастанд?
7.Ҳангоми болоравии қурби асъори хориҷӣ ва аз нав нархгузории воситаҳои бонк:
8.Ба даромад аз ҳисоби фаъолияти иловагии бонкхо чӣ дохил мешавад?
9.Ҷаримаҳо, пенсияҳо ва маблағҳое, ки аз муштариён барои сари вақт иҷро накардани ӯҳдадориҳояшон дар назди бонк, ситонида мешавад ба кадом гурӯҳи даромадҳои бонк дохил мешаванд:
10.Истифодабарии воситаҳои пулӣ барои ба роҳ мондани фаъолияти истеҳсолӣ ва ғайриистеҳсолиро чӣ меноманд?
11. Хароҷотҳое. ки бевосита бо иҷрои амалиёти бонкӣ алоқаманд ҳастанд ба кадом гурӯҳҳи хароҷотҳо дохил мешаванд?
12. Барои бонк беҳтар аст, ки:
12. Бонки тиҷоратӣ ба маблағи 100 ҳазор доллар ду объект ғайриманқул харид. Баъд аз 6 моҳ нархи амволи ғайриманқул
13.% паст шуд. Ин ҷараён ба бонк чӣ гуна таъсир мерасонад?
14.Фоидаи бонк чист?
15.Фоидаи сармояшаванда чист?
16. Бозоргирии бонк чист?
17. Ҳангоми баробар шудани меъёри кифоягии сармояи бонк ба андозаи муқаррар намудаи Бонки миллии Тоҷикистон, ба он барои гузаронидани кадом амалиёт манъ аст?
18. Ҳангоми аз андозаи муқаррargардида кам шудани меъёри кифоягии сармоя ба бонк гузаронидани кадоме аз ин амалиёт манъ аст?
19.Пардохтпазирии бонкгуфта:
20.Кадоме аз ин омилҳо ба бозоргирии бонк таъсир мерасонад?
21. Қарзҳои дарозмуддат ба кадом гурӯҳи дороиҳои бонкӣ дохил мешаванд?

22.Чӣқадаре, ки бозоргирии бонк баланд бошад, ҳамон қадар:
23.Зери мафҳуми пардохтпазирии бонк гуфта чиро мефаҳмед?
24.Чи гуна бонк, бонки пардохтпазир нест?
25.Калимаи маркетинг аз кадом забон гирифта шудааст ва чӣ маъно дорад?
26.Маркетинги бонкӣ ин:
27.Консепсияи маркетинги бонкӣ ин:
28. Шахсонеро, ки дар бонк бо фаьолияти маркетинга машғул мешаванд, чӣ меноманд?
29.Раванди маркетинги бонкӣ аз чӣ оғоз меёбад?
30.Вазифаҳои маркетингии бонкӣ гуфта:
31.Объекти маркетинги бонкӣчист?
32.Бонкҳо ҳангоми муайян намудани нархи хизматрасониҳояшон пеш аз ҳама бояд чиро ба инобат гиранд?
33.Менеҷменти бонкӣ чист?

8. МАВЗУЪҲОИ РЕФЕРАТ

1. Мазмун ва моҳияти фаъолияти бонкҳо дар ҷомеа.
2. Мақсад, вазифа ва принсипҳои асосии фаъолияти бонкҳо.
3. Таърихи низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва марҳилаҳои рушди он.
4. Тавсифи амалиёту хизматрасониҳои бонкҳои тиҷоратӣ.
5. Самтҳои рушдёбандаи хизматрасониҳои бонкӣ.
6. Таъмини рушди устувории бонкҳои тиҷоратӣ.
7. Фаъолияти бонкҳои тиҷоратӣ дар Тоҷикистон.
8. Низоми қарзӣ ва зарурати он.
9. Мазмун, сохтор ва чузъи низоми қарзӣ.
10. Низоми бонкӣ ва зарурати он.
11. Низомҳои қарзию бонкии Тоҷикистон ва хусусиятҳои хоси онҳо.
12. Мақсад ва вазифаҳои бонкҳои марказӣ.
13. Танзими муносибатҳои пулию қарзӣ.
14. Назорати бонкӣ ва тартиби ташкили он.
15. Фаъолияти итилоотӣ-тадқиқоти дар бонкҳои марказӣ.
16. Сохтори ташкилии бонкҳои марказӣ.
17. Бонки миллии Тоҷикиситон ва хусусиятҳои фаъолияти он.
18. Мазмун ва моҳияти амалиётҳои активӣ ва пассивии бонкҳои тиҷоратӣ.
19. Хусусиятҳои асосии татбиқи амалиётҳои активӣ дар фаъолияти бонкҳо.
20. Идоракунии амалиётҳои активии бонкҳо.
21. Тавсифи умумӣ ва воситаҳои асосии татбиқи амалиётҳои   пассивии бонкхо дар шароити муосир.
22. Асосҳои ташкили муомилоти пули ғайринақдӣ.
23. Шаклҳои ҳисоббаробаркунии ғайринақдӣ ва аҳамияти он.
24. Аҳамияти ҳисоббаробаркунӣ тавасути чекҳо.
25. Мафҳуми қарз, шакл ва намудҳои қарз.
26. Субъектҳои муносибатҳои қарзӣ.
27. Меъёрҳои ҳисоб кардан ва ситонидани фоизи қарз.
28. Мазмун ва моҳияти даромади бонки тиҷоратӣ.
29. Хароҷоти бонки тиҷороатӣ.
30. Асосҳои назариявии менеҷменти бонкӣ.
31. Мақсадҳои иқтисодӣ ва иҷтимоии бонкҳо.
32. Вазифаҳои асосии менеҷменти бонкӣ.
33. Аҳамияти маркетинги хизиатрасониҳои бонкӣ.
34. Нақши маркетинг дар бартараф намудани хатарҳои бонкӣ.
35. Шакл ва намудҳои рақобати бонк.
36. Маҷмӯи маркетинг дар бонки тиҷоратӣ ва ҷузъҳои асосии он.

37.Моҳияти иқтисодии таваррум ва таърихи пайдоиши он.
38.Шакл ва намудҳои таваррум.
39.Сабабҳои пайдоиши таваррум ва окибатҳои иқтисодию иҷтимоии он.
40.Мазмун ва моҳияти сиёсати пулию қарзӣ.
41.Пули миллӣ заминаи асосии сиёсати пулию қарзӣ.
42.Сиёсати пулию қарзии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва раванди идоракунии он.
43.Фишангҳои асосии сиёсати пулию қарзӣ.
44.Бонкдории мобилӣ ҳамчун омили асосии инноватсияи электронӣ.
45.SMS-Банкинг ва мавқеи он дар низоми хизматрасониҳои электронӣ.
46.Интернетбонк омили асосии инноватсияи электронӣ.
47.Мафҳуми асъор ва қурби асъор.
48.Нархмонии асъор.
49.Қурби асъори номиналӣ ва ҳақиқӣ.
50.Омилҳои ба бузургии қурби асъор таъсиррасонанда.

9. ҲАВАСМАНДГАРДОНИИ ХОЛҲОИ ЗАХИРАВӢ БАРОИ ДОНИШҶУЁН

Ба донишҷуёне,ки дар соли таҳсил дар робита ба равияи касбии худ ва омода намудани лоиҳаҳои инноватсионӣ,мутолиаи асарҳои баландмазмуни Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат,Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, адабиётҳои тахассусӣ,китобҳои бадеӣ фаъолнокӣ нишон медиҳанд, ба онҳо холҳои ҳавасмандии захиравӣ баъд аз хулосаи комиссияи экспертӣ гузошта мешавад. Холҳои муайянгардида дар давоми соли таҳсил ба инобат гирифта шуда, ба донишҷуён дар мавриди сатҳи нокифояи азхудкунии фанҳои таалуқдошта илова карда мешаванд.

Эзох:Донишҷуёне,ки дар се қисмати номбаршуда(лоиҳаи инноватсионӣ, мутолиаи асарҳои Пешвои миллат,адабиётҳои тахассусӣ ва бадеӣ) фаъолона иштирок мекунанд, аз ҷониби раёсати Донишгоҳ қадрдони карда мешаванд.

10. ВАҚТИ ГУЗАРОНИДАНИ МАШВАРАТ

Устод дар вақтҳои холигӣ ва рузҳои навбатдорӣ дар кафедра, инчунин пеш аз имтиҳонҳои ҷорӣ бо донишҷуён оид ба мавзуъ ва саволу масъалаҳои мушкил барои донишҷуён машваратҳо мегузаронад. Ҷадвали гузаронидани машваратҳо дар кафедра аз ҷониби мудири кафедра тасдиқ карда мешавад.

11. ТАЛАБОТИ ОМУЗГОР НИСБАТ БА АЗ ХУДКУНИИ БАРНОМАИ ТАЪЛИМИИ ФАН, ХОЛҲОИ ҲАВАСМАНДГАРДОНӢ ВА ҶАРИМАВӢ

Ҳар як донишҷу ӯҳдадор аст, дар машғулиятҳои аудитории лексионӣ-назариявӣ ва кори мустаҳкилонаи донишҷу бо роҳбарии устод аз фанни технологияхои молиявй дар кори бонкй, сугурта ва идоракунии дороихо бо таври ҳатмӣ ширкат намояд. Дар вақти омӯзонидани фанни мазкур, донишҷуён вазифадоранд, ки мафҳумҳои асосии Технологияхои молиявй дар кори бонкй, сугурта ва идоракунии дороихо аз худ намоянд.

Корҳои амалию мустақилонаи донишҷуён ба воситаи ҳалли минитестҳо, ҳалли мисолу масъалаҳо, пешниҳоди реферату лоиҳаи инноватсионӣ, маърӯзаҳо ва корҳои хаттӣ назорат карда мешаванд. Дар давоми соли таҳсил имтиҳони фосилавӣ ва ҷамъбастӣ гузаронида мешаванд.

Ҳамчунин риояи қоидаҳои зерин барои донишҷуён дар ҷараёни таълим ҳатмӣ мебошад:

донишҷӯ бояд тартиботи дохилии донишгохро қатъиян риоя намояд **аз ҷумла**:

- донишҷӯ бояд сари вақт ба дарс ҳозир шавад.
- ҳангоми иштирок дар дарс ба ҷараёни дарс халал ворид нанамояд.
- донишҷӯ бояд бо либоси расмӣ ба дарс ҳозир шавад.
- бо худ доштани телефони мобилӣ дар ҷараёни дарс қатъиян манъ аст.

- дар вақти дарс ба корҳои ғайритаълимӣ машғул набошад;
- дар ҳолати бемориӣ маълумотномаи тиббӣ пешниҳод кардан;
- дар ҳудуди донишгоҳа кашидани носу сигор;
- донишҷӯ бояд мавзуъҳои иштирок накардаашро сабақгардони намояд;
- дар муҳлатҳои нишондодашуда кори мустаҳқилонаро иҷро намояд;
- барои фароҳам овардани муҳитӣ хуб дар ҷараёни таълим мусоидат намояд;
- дар раванди омӯзиши фан аз китобхонаҳо самаранок истифода намояд;
- агар донишҷӯ дар 25 фоизи машғулиятҳо ширкат наварзад, ӯ барои супоридани санҷиши фосилавӣ (рейтинг) ва имтиҳон роҳ дода намешавад.
- **донишҷӯёне, ки дар давоми 16 ҳафта камтар аз 30 холро соҳиб мешаванд, ба имтиҳони ҷамъбастӣ роҳ дода намешаванд.**

Ҳангоми риоя накардани талаботҳои мазкур устод ҳуқуқ дорад, ҳатто дар сурати пурра супоридани корҳои мустақилона ба донишҷӯ ба сифати ҷарима холҳои ҳавасмандгардониро кам гузорад.

12.ҶАДВАЛИ ХОЛҲОИ ҲАВАСМАНДГАРДОНӢ БАРОИ ИҶРОИ ТАМОМИ ШАКЛҲОИ КОРҲОИ ТАЪЛИМӢ

№	Нишондиҳандаҳои холгузорӣ	Меъёри холгузорӣ барои як ҳафта	Холгузорӣ дар ҳафта	Меъёри холгузорӣ барои 16 ҳафта
1	**Давомот -** иштирок ба дарсҳо	аз 0,3 то 0,5	Дар 16-ҳафта	аз 4,8 то 8
2	**Презентатсия** - барои презентатсияҳо, бозиикорӣ, пешниҳоди лоҳиа, маърӯза	аз 3 то 6,25	Дар ҳафтаи 4-ум,7-ум,12-ум ва 15-ум	аз 12 то 25
3	**Кори хаттӣ -** барои кори хаттӣ дар шакли кори контролӣ ва кори лабораторӣ	Аз 1 то 4	Дар ҳафтаи 2-юм, 5-ум, 10-ум ва 13-ум.	аз 4 то 16
4	**Шифоҳӣ** - санҷидани дониш бо роҳи пурсишҳои шифоҳӣ	аз 0,75 то 1,5	Дар 16-ҳафта	аз 12 то 24
5	**Конспект** – баҳо додан ба ҳолат, сифат ва пуррагии қисмҳои таркибии конспект	аз 0,2 то 1,0	Дар 16-ҳафта	аз 3,2 то16
6	**Амалия** – барои фаъолнокӣ дар дарсҳои амалӣ, корҳои мустақилона, корҳои лабораторӣ, коллоквиумҳо	аз 0,5 то 1,25	Дар 16-ҳафта	аз 8 то 20
7	**Минитест -** барои супоридани тестҳои хурд	аз 3 то 5,5	Дар ҳафтаи 3-юм,6-ум,11-ум ва 14-ум	аз 12 то 22
8	**Реферат**	аз 2 то 4,5	Дар ҳафтаи 8-ум ва 16-ум	Аз 4 то 9
9	**Холҳои имконпазир аз давомот то фаъолнокии донишҷӯ**		**аз 60 то 140**	
10	**Холҳои ба даст омадаи донишҷӯ дар 8 ҳафта**		**Аз 30 то 70**	
11	**Имтиҳони ҷамъбастӣ**		**0 то 30**	
	Ҳамагӣ	**100**		

13. МЕЪЁРИ БАҲОГУЗОРӢ

Устод кушиш менамояд, ки баҳои донишҷуён амалан дар асоси муайян кардани сатҳи воқеии дониши онҳо баҳо гузошта шавад. Натиҷаи шакли назоратӣ доим бо тарзи кушод,салоҳиятнокии тарафҳои ҷараёни таълим ва омузиши фан бо риояи ҷадвали холҳои ҳавасмандгардонӣ гузаронида мешаванд. Вобаста ба зарурати истеҳсолӣ ва бозҳам баланд бардоштани сатҳу сифати дараҷаи азхудкунӣ қабули имтиҳон аз тарафи комиссияи таъсисдодашуда ва устодони кафедра дар якҷоягӣ қабул карда мешавад. Дар ҷараёни баҳогузорӣ фаҳмиши донишҷӯ дар бобати мафҳумҳо, методҳо, формулаҳо, мисолҳо пешниҳод кардан, истифодаи нақшаҳо, ҷадвалҳо, диаграммаҳо ва ғайраҳо ба назар гирифта мешавад.

Нишонаҳои ҳарфӣ ва рақамии баҳои имтиҳонӣ дар низоми кредитии таҳсилот чунин аст;

Баҳои ҳарфӣ	Баҳои рақамӣ	Баҳо бо хол	Тартиби баҳогузорӣ дар системаи анъанавӣ
A	4,0	$95 \le F \le 100$	Аъло
A-	3,67	$90 \le F < 95$	
B+	3,33	$85 \le F < 90$	Хуб
B	3,0	$80 \le F < 85$	
B-	2,67	$75 \le F < 80$	
C+	2,33	$70 \le F < 75$	Қаноатбахш
C	2,0	$65 \le F < 70$	
C-	1,67	$60 \le F < 65$	
D	1,33	$55 \le F < 60$	
D-	1,0	$50 \le F < 55$	

Дар сурати ба даст овардани 45-49 хол (Fx) донишҷӯ имконият дорад, ки дониши худро як маротиба такроран санҷад

14.ИМТИҲОНҲОИ ФОСИЛАВӢ ВА ИМТИҲОНҲОИ ҶОРӢ

Имтиҳонҳои фосилавӣ ва ҷорӣ аз ҷониби устодони дарсдиҳанда қабул карда мешаванд. Имтиҳони ҷамъбасти аз аз тарафи комиссияе, ки кафедра таъсис додааст, қабул мегардад. Саволномаҳои имтиҳони ҷамъбасти ҳамаи мавзӯъҳои фанро дар бар мегиранд. Тамоми имтиҳонҳои фосилавӣ ва ҷорӣ, ба тарзи хатти ва ё тавассути компютер қабул карда шуда, натиҷаҳои он дар Маркази бақайдгири, деканат ва қисми таълим нигоҳ дошта мешаванд.

Баҳои ҷамъбасти ҷузъҳои зеринро дар бар мегирад:

- имтиҳонҳои фосилавӣ рейтингии - 70 %;
- имтиҳони ҷамъбасти - 30 %;

Баҳои ҷамъбасти бо формулаи зерин ҳисоб карда мешавад:

$$Иҷ = \left[\frac{(ИФ_1 + ИФ_2)}{2} \right] + Иҷ$$

дар ин ҷо:

$ИФ_1$- эквиваленти ададии баҳои имтиҳони фосилавии якум;

$ИФ_2$- эквиваленти ададии баҳои имтиҳони фосилавии дуюм;

Иҷ – эквиваленти ададии баҳои имтиҳони ҷамъбасти.

Ифодаи ҳуруфии баҳои имтиҳони ва эквиваленти ададии он аз рӯи холҳои дар асоси вазни қиёсии ҷавобҳои дуруст бадастовардаи донишҷӯ, ки бо фоиз ифода меёбанд, муайян карда мешавад.

15.НОМГУИ АДАБИЁТИ ҲАТМИИ ИСТИФОДАШАВАНДА

DigEco

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚӢ:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон қонун «Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон» аз 28-уми июни соли 2011., №722.//Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон. – с.2009, №7-8, мод. 502.

2. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон қонун «Дар бораи фаъолияти бонкӣ» аз 19 – уми маи 2009 № 524 .//Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон. – 2007, № 7, мод. 678).

3. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон қонун «Дар бораи Ҷаъмиятҳои саҳомӣ» аз 5– уми марти 2007 № 237 .//Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон. – с.2005, № 12, моддаи 643

4. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон қонун «Дар бораи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ» аз 2– юми августи 2011 № 758.

5. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон қонун «Дар бораи ташкилотҳои маблағгузории хурд» аз 16– уми апрели 2012 № 816.

6. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон қонун «Дар бораи барҳамдиҳии ташкилотҳои қарзӣ» аз 28– уми июни 2011 № 719.

7. Дастурамали № 200 "Дар бораи муайян ва санҷидани шахсияти муштарӣ ва молик-бенефитсиар" Бо Қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон аз 12-уми июни соли 2014 № 144 тасдиқ шудааст.

8. Дастурамали № 195 "Дар бораи кор бо қарзҳо дар Бонки миллии Тоҷикистон" Бо Қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон аз 21-уми июни соли 2012 № 124 тасдиқ шудааст.

9. Дастурамали № 194 "Дар бораи захираҳои ҳатмии ташкилотҳои қарзӣ аз руи пасандозҳо ва уҳдадориҳои дигари ба онҳо монанд" Бо Қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон аз 25-уми апрели соли 2012 № 77 тасдиқ шудааст.

10. Дастурамали № 198 "Дар бораи тартиби танзими фаъолияти фондҳои қарзии хурд" Бо Қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон аз 30-юми августи соли 2012 № 195 тасдиқ шудааст.

НОМГУИ АДАБИЁТИ ТАХАССУСӢ

1. И. Иброҳимов, А. Хонҷонов, Д.Хусейнова. Амалиётҳои бонкӣ, Душанбе, «Ирфон» 2011- 294 саҳ.

2. А. Хонҷонов Б. Шарипов Асосҳои фаъолияти бонкӣ (модули таълимию методӣ) Душанбе «ЭР-граф» 2013- 34 саҳ.

3. Шариф Раҳимзода. Муомилоти пули ва қарз. Душанбе, «Эр-граф», 2008-450 саҳ

4. Ашуров Ғ., Азизмуродов Ш.,Боҳисобгирии амалиёт дар бонкҳои тиҷорати. Душанбе: Ком. Полиграф Вазорати фарҳанги ҶТ.2009-304с.

5. Ашуров Н., Хайров Ш.Қ., Донахонов И.С., Ашуров М.Н., Маҳмадкаримов Х., Пул Қарз Бонк Душанбе – 2011. Китоби дарсӣ

6. Ҷураев Б. Фаъолияти бонкӣ Китоби дарсӣ -Душанбе 2014 с.

7. Хайров Ш.Қ. Низоми бонкии мамлакатҳои хориҷа. Васоити таълимӣ Душанбе - 2015.

8. Ашуров Н. Идора кардани хатари бонкӣ.// Васоити таълимӣ Душанбе - 2013.

9. Ашуров Н. Муомилоти пул қарз ва бонк.// Китоби дарсӣ Душанбе - 2002.

10. Ашуров Н. Муомилоти пул ва қарз. Китоби дарсӣ// Душанбе - 2006

11. Ҳонҷонов А. Фаъолияти бонкӣ.// Китоби дарсӣ. Душанбе - 2010.

12. Исломов С. Таърихи афкори иқтисоди ва бонкӣ. Васоити таълимӣ. Душанбе - 2003

13. Махшулов С. Хоҷаев Б.Б. Муносибатҳои мукотибавии байнибонкӣ. Душанбе - 2015.

14. Ҷураев Б. Пул қарз ва бонк. Васоити таълимӣ Душанбе - 2006.

15. Махшулов С.Ҷ. Хоҷаев Б.Б. Фаъолияти бонкӣ Васоити таълимӣ Душанбе - 2019.

DigEco

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

16. Шаропов Н., Буриева М., Хомидов А.У. Фаъолияти суғурта Душанбе с 201О.
17. Ахвледиан Ю.Т. Страхование. М ЮНИТИ с. 2006
18. Қонуни ҶТ «Дар бораи суғурта» соли 2011.
19.Тэпман Л.Н.Учебное пособ. М. ЮНИТИ-ДАНА, 2002. С 139.
20.Акобиров Х. Фаъолияти суғурта Душанбе 2005
21.Шихов А.К. «Суғурта» М. с. 2001
22. Ҳуқуқи суғуртаи ҶТ.
23.Басаков М.И. Суғурта. Ростов-на-Дону с 1999
24.Балабанов И.Т. Балабанов. А И. Санкт-Петербург «Суғурта» ЗАО «Петербург» с. 2001
25. Дэвид Бланд «Суғурта» М. с 1998

16.ҶАДВАЛИ ГУЗАРОНИДАНИ МАШҒУЛИЯТҲОИ ДАРСӢ, РАҚАМИ ТЕЛЕФОН ВА НИШОНАИ ЭЛЕКТРОНИИ ОМУЗГОР

Ному насаби устод	**Машғулятҳои дарсӣ**		**Суроға**
	машғулиятҳои аудитории лексионӣ-назариявӣ	**кори мустаҳкилонаи донишҷу бо роҳбарии омузгор (КМРО)**	
Телефони мобили	Душанбе 8-9.50 Панчшанбе 8-9.50	Сешанбе 8-9.50 Чумъа 8-9.50	кафедраи Фаъолияти бонкӣ утоқӣ 309 бинои №1